

**PERSON-
CENTRERAD
VÅRD**

REGION KRONOBERG

**PERSON-
CENTRERAD
VÅRD**

REGION KRONOBERG

**PERSON-
CENTRERAD
VÅRD**

REGION KRONOBERG

**PERSON-
CENTRERAD
VÅRD**

REGION KRONOBERG

Vad är skillnaden mellan att ha ”patienten i centrum” och att ha ett personcentrerat förhållningssätt?

Vad gör vi om en patient inte vill vara delaktig och aktiv i planeringen av sin egen vård?

Tar det längre tid att jobba enligt ett personcentrerat förhållningssätt?

- Om ja: varför?
- Om nej: varför inte?

Hur kan patienten vara delaktig och aktiv om hen till exempel inte talar så bra svenska, eller har någon kognitiv funktionsnedsättning?

**PERSON-
CENTRERAD
VÅRD**

REGION KRONOBERG

**PERSON-
CENTRERAD
VÅRD**

REGION KRONOBERG

**PERSON-
CENTRERAD
VÅRD**

REGION KRONOBERG

**PERSON-
CENTRERAD
VÅRD**

REGION KRONOBERG

Behöver vi förändra vårt arbetssätt för att kunna jobba personcentrerat?

- Om ja: hur, i så fall?
- Om nej: varför inte?

En anhörig till en patient har väldigt bestämda åsikter om hur patienten ska ha det. Vi bedömer att det rent medicinskt inte är rimliga önskemål. Patienten är för sjuk för att föra sin egen talan just nu.

Hur hanterar vi detta?

En patient har väldigt bestämda åsikter om hur hen vill ha det. Vi bedömer att det rent medicinskt inte är rimliga önskemål.

Hur hanterar vi detta?

Är **personcentrerad vård** och **gott bemötande** samma sak?

**PERSON-
CENTRERAD
VÅRD**

REGION KRONOBERG

**PERSON-
CENTRERAD
VÅRD**

REGION KRONOBERG

**PERSON-
CENTRERAD
VÅRD**

REGION KRONOBERG

**PERSON-
CENTRERAD
VÅRD**

REGION KRONOBERG

Skulle du vilja möta dig själv som vårdpersonal, om du blir sjuk och behöver vård?

Finns det någon koppling mellan personcentrerad vård och begreppet **demokrati**?

I så fall hur?

Finns det någon koppling mellan personcentrerad vård och begreppet **jämlikhet**?

I så fall hur?

”Jag tror på patientens förmåga och tillgång till sina egna resurser.”

- Instämmer du i detta påstående?
- Finns det situationer där det inte stämmer?

**PERSON-
CENTRERAD
VÅRD**

REGION KRONOBERG

**PERSON-
CENTRERAD
VÅRD**

REGION KRONOBERG

**PERSON-
CENTRERAD
VÅRD**

REGION KRONOBERG

**PERSON-
CENTRERAD
VÅRD**

REGION KRONOBERG

Så här lyder Region Kronobergs definition av begreppet personcentrerad vård:

”Personcentrerad vård är att utgå från personens berättelse och egna resurser. Varje patient erbjuds att aktivt delta i sin vårdprocess. Dialog och ömsesidig respekt mellan patient, närstående och vårdpersonal möjliggör delat beslutsfattande om bästa vård.”

Vad innebär den definitionen i ditt arbete?

I patientlagen står:

”Patientens närstående ska få möjlighet att medverka vid utformningen och genomförandet av vården, om det är *lämpligt* och om bestämmelser om sekretess eller tystnadsplikt inte hindrar detta.”

Vem kan bedöma om det är lämpligt?

I patientlagen står:

”En patients medverkan i hälso- och sjukvården genom att han eller hon själv utför vissa vård- eller behandlingsåtgärder ska utgå från patientens önskemål och individuella förutsättningar.”

Vem kan bedöma vad som är patientens individuella förutsättningar?

I klagomålsutredningen från 2015 står att vi bör:

”...systematiskt använda patienters erfarenheter i vårdens kvalitets- och patientsäkerhetsutveckling.”

Gör vi det på vår arbetsplats?

**PERSON-
CENTRERAD
VÅRD**

REGION KRONOBERG

**PERSON-
CENTRERAD
VÅRD**

REGION KRONOBERG

**PERSON-
CENTRERAD
VÅRD**

REGION KRONOBERG

**PERSON-
CENTRERAD
VÅRD**

REGION KRONOBERG

I rapporten ”Effektiv vård – slutbetänkande av en nationell samordnare för effektivt resursutnyttjande inom hälso- och sjukvården” står:

”Att patienten involveras och görs delaktig i processen kring den egna vården i högre utsträckning än i dag, är en förutsättning för hög effektivitet.”

Håller ni med om det?

- Om ja: På vilket sätt gör ett personcentrerat förhållningsätt vården mer effektiv?
- Om nej: varför inte?

För att patienten ska kunna vara delaktig i sin behandling, fatta beslut och kunna ta ansvar för sin hälsa, krävs att patienten får relevant information – och kan tillgodogöra sig den.

Hur säkerställer vi att patienten har fått och förstått relevant information?

”Att vara professionell innebär att kunna göra patienten delaktig, utan att abdikera från uppdraget och ansvaret att vara medicinsk beslutsfattare.”

Tycker ni att detta är en svår balansgång?

- Om ja: varför?
- Om nej: varför inte?

Vilket är vårt uppdrag: att **bota en sjukdom/lindra ett symptom**, eller **skapa bästa möjliga hälsa** för en person?

(Eller: är det samma sak...?)

**PERSON-
CENTRERAD
VÅRD**

REGION KRONOBERG

**PERSON-
CENTRERAD
VÅRD**

REGION KRONOBERG

**PERSON-
CENTRERAD
VÅRD**

REGION KRONOBERG

**PERSON-
CENTRERAD
VÅRD**

REGION KRONOBERG

Finns det skillnader i förutsättningarna för att jobba personcentrerat i olika yrkesgrupper?

(Kan det till exempel vara lättare för en undersköterska att se en ”hel person” än för en läkare – eller tvärtom?)

”Ju mer akut en situation är, desto svårare är det att göra personen delaktig och att dela beslutsfattandet.”

Instämmer du i detta påstående?
Förklara varför/varför inte!

Hur mycket hänsyn tar vi till innekiggande patienternas önskemål om när de ska äta frukost, tvätta sig och så vidare?

(Måste alla följa våra rutiner – och i så fall varför? Skulle vi kunna göra annorlunda än vad vi gör idag?)

Hur påverkar min egen bild av vad som är viktigt i livet hur jag behandlar patienten?

**PERSON-
CENTRERAD
VÅRD**

REGION KRONOBERG

**PERSON-
CENTRERAD
VÅRD**

REGION KRONOBERG

**PERSON-
CENTRERAD
VÅRD**

REGION KRONOBERG

**PERSON-
CENTRERAD
VÅRD**

REGION KRONOBERG

Händer det att vi planerar och/eller beställer undersökningar och behandlingar, som det sedan visar sig att patienten inte vill ha?

Om ja: hur kan vi undvika sådana situationer?

Patienten Ulla propsar på att bli utskriven, hon vill hem. Vi avråder henne och informerar om riskerna. Vi rekommenderar att hon stannar medan vi utreder möjligheterna till ett korttidsboende.

Undersköterskan Tommy frågar Ulla vad det är som gör att hon absolut vill hem. Det visar sig att Ulla vill hem till sin katt – hon litar inte på att någon annan kan ta hand om katten på rätt sätt.

Vad kan vi göra i en sådan situation?

Patienten Kalle röker två paket cigaretter om dagen. Nu ska han genomgå en operation där vi starkt rekommenderar att han slutar röka för att få bästa möjliga effekt.

Kalle säger nej, med motiveringen: ”Cigaretterna sätter guldkant på mitt liv!”

Vad gör vi nu?

Nisse är inneliggande och ska nu få komma till ett korttidsboende. I samtal med Nisse har ni gemensamt kommit fram till att detta är en bra lösning i Nisses situation.

Nisses dotter Anna accepterar dock inte att hennes pappa ska skickas till ett korttidsboende. Hon vill att Nisse ska få komma till specialistvården på rehabiliteringskliniken! Nisse börjar tveka och påverkas uppenbarligen mycket av sin dotters åsikter och argument.

Hur hanterar vi situationen?

**PERSON-
CENTRERAD
VÅRD**

REGION KRONOBERG

**PERSON-
CENTRERAD
VÅRD**

REGION KRONOBERG

**PERSON-
CENTRERAD
VÅRD**

REGION KRONOBERG

**PERSON-
CENTRERAD
VÅRD**

REGION KRONOBERG

Marianne är tveksam till medicinen X, som för oss är ett självklart val vid hennes diagnos. Hon har hört mycket negativt om läkemedlet och tycker att det är ”onaturligt”. Marianne vill istället ta ett naturläkemedel.

Hur hanterar vi detta?

Fredrik berättar att han har googlat och läst på olika webbsidor om sina symtom. Han är säker på vilken diagnos han har, och vilken behandling han behöver.

Enligt vår medicinska bedömning har han uppenbart varit inne på webbsidor med mycket tveksamt innehåll...

Hur hanterar vi detta?